

SESSIE 3: HET HUIS, DE SPIEGEL: Intergenerationeel leren – methodiek

Sprekers

Jorijn Neyrinck is coördinator van Tapis Plein, een expertisecentrum rond erfgoedparticipatie. Tapis Plein bemiddelt voor een erfgoedpraktijk die mensen zin geeft in erfgoed en besteedde het voorbije jaar aandacht aan 'intergenerationeel leren'.

Griet Verschelden is verbonden als docent aan de opleiding sociaal werk van de Hogeschool Gent. Griet Verschelden werkte in het verleden mee aan een eigenzinnige benadering van het thema 'cultuur beleven tussen generaties'.

Voor deze sessie werd samengewerkt met **FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed**. FARO heeft zich het voorbije jaar samen met een aantal andere cultureel erfgoedorganisaties verdiept in het proces van 'intergenerationeel leren' en educatieve werking in gezinscontext.

Intro

Allerlei mensen en facetten uit de lokale omgeving (ouders, broers, zussen, grootouders, andere familieleden, het huis waarin je opgroeit, de straat waarin je opgroeit, de buurtwinkel om de hoek, de oude buurvrouw, je oude schoolgebouw...) beïnvloeden het 'ik' in het vormen van de eigen identiteit en in het bewust worden van die identiteit. Identiteit wordt altijd gevormd in relatie met anderen, anderen met een andere kijk, een eigen identiteit en verleden, een eigen leefwereld... 'Intergenerationeel leren' wordt bekeken als een interessant methodisch proces voor cultuureducatie en als opportuniteit voor het proces van identiteitsvorming.

Verslag

Het proces van 'intergenerationeel leren' werd eerst en vooral benaderd vanuit een praktijkvoorbeeld. Jorijn Neyrinck van Tapis Plein vertelt over de opzet en ervaringen bij een project. In samenwerking met het nieuwe buurthuis in de stationsbuurt van Zeebrugge zette Tapis Plein in 2007 het project SHOWROOM ZB op. Vanuit gemeenschappelijke interesses en passies probeerden ze om mensen met elkaar te verbinden. Vandaaruit organiseerden ze workshops en activiteiten rond gedeelde interesses in de buurt waaraan diverse mensen, met elk hun eigen achtergrond en leefwereld, participeerden.

De tips die Jorijn Neyrinck uit hun ervaringen mee geeft, zijn als bijlage opgenomen bij dit verslag.

Met de voorgestelde case in het achterhoofd geeft Griet Verschelden enkele beschouwingen over intergenerationeel leren: wat bedoelen we hiermee, wat is de meerwaarde ervan, wat zijn de valkuilen...? Ook Griet vertrekt van een praktijkvoorbeeld: 'Community Walks', een project van het Community Education Centre van Bonnybridge in Schotland.

De beschouwing over 'intergenerationeel werken' die Griet Verschelden toelicht, is te vinden in een tekst van Hans van Ewijk en Griet Verschelden. In deze tekst proberen de auteurs het begrip intergenerationaliteit nader te conceptualiseren door op de functie en betekenis van leeftijdscategorieën en generaties in te gaan en dat vooral binnen een sociaal-culturele context. De auteurs hopen zo mee te werken aan een eigenzinnige benadering van het

thema 'cultuur beleven tussen generaties' en te inspireren om op een reflectieve en kritische manier naar intergenerationele praktijken en het daarbij horende beleid te kijken.

Na de inspirerende case en de beschouwende toelichting van Griet Verschelden wordt de vraag aan de deelnemers gesteld:

1. *Hoe kan ik 'intergenerationeel leren' toepassen in mijn job als leerkracht, als educatief medewerker, als begeleider,... (bij welke activiteiten, bij welke vakken...)? Heb ik dit al toegepast in mijn werk of vrije tijd? Voorbeelden? Wat werkte, wat werkte niet? Tips voor de anderen?*
2. *Wat zou de meerwaarde van intergenerationeel werken zijn?*

Een samengestelde documentatiemap met intergenerationele projecten uit Vlaanderen en Nederland biedt nog wat inspiratie, deze vind je ook als bijlage bij dit verslag. Tien groepjes van een zestal mensen wisselen ervaringen uit, schrijven hun ideeën in woordenwolken neer en geven deze ook door naar andere groepjes. Mensen met verschillende achtergronden delen hun ervaringen, bedenkingen, suggesties, ideeën... en op die manier wordt ook tijdens deze sessie een beetje 'intergenerationeel geleerd'.

Conclusie

'Intergenerationeel leren' kan als proces enerzijds een **spiegel** voorleggen, waardoor een bewustwording kan groeien van het proces van identiteitsvorming. Anderzijds kan 'intergenerationeel leren' als proces een schakel zijn in het proces van identiteitsvorming zelf. Door in een educatieve werking ook intergenerationeel te werken, kan immers een stap gezet worden in de identiteitsvorming in relatie met die lokale omgeving, met andere mensen. Een intergenerationele aanpak zorgt voor een ideale leeromgeving, een **huis** vol ervaringen, visies, leefwerelden...

We spreken van intergenerationeel leren als mensen met verschillende achtergronden en leefwerelden samen verbonden worden. Intergenerationeel leren heeft dus niet enkel te maken met leeftijdsverschillen. De verbinding tussen mensen wordt best gelegd vanuit de eigen interesses. We leren dat er best indirect gewerkt wordt, het aspecten van 'intergenerationeel leren' hoeft niet geëxpliciteerd te worden en het is beter geen doel op zich. Een intergenerationele aanpak kan wel een enorme meerwaarde bieden in cultuureducatieve werkingen, zowel in als buiten de klas.

Meer info

- Project Showroom ZB en Tapis Plein: <http://www.tapisplein.be/projectarchief/showroom-zb.html>
- Community Education Centre: http://www.falkirk.gov.uk/services/community/community_education/community_education_centres/bonnybridge.aspx
- Tekst Hans van Ewijk & Griet Verschelden: <http://igitur-archive.library.uu.nl/human/2010-0219-200137/UUindex.html>.

Bijlagen

1. Van passies en kleine ontmoetingen – praktijkverhaal & tips voor een intergenerationele (erfgoed) praktijk
2. Documentatiemap: Projecten intergenerationeel werken uit Vlaanderen en Nederland